

Odgovori na vaša pitanja

U nastavku objavljujemo izbor odgovora na vaša sistemska pitanja našim savjetnicima primljena tijekom ljetnih mjeseci. Vjerujemo da će i ostalim čitateljima biti korisni i pomoći u otklanjanju mogućih dilema s kojima se susreću u svojem radu.

Objava obrazloženja izvještaja o izvršenju financijskog plana

Pitanje: Sukladno Pravilniku o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (NN 85/23) polugodišnji i godišnji izvještaj proračuna sadrži opći dio, posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje. Da li onda i obrazloženje, koje ponekad ima popriličan broj stranica, čini sastavni dio i predmet je objave kao i sam izvještaj?

Odgovor: Člankom 76. Zakona o proračunu (dalje: Zakon) propisano je da polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže opći i posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje. Člankom 81. Zakona propisano je da polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sadrže opći i posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje.

OBRAZLOŽENJE POLUGODIŠNJEG I GODIŠNEJG IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU PRORAČUNA

Člankom 17. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (dalje: Pravilnik) utvrđeno je da se **obrazloženje** polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna **sastoji se od** obrazloženja općeg i posebnog dijela izvještaja o izvršenju proračuna.

S obzirom na navedene odredbe Zakona i Pravilnika odgovor na vaše pitanje je li obrazloženje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sastavni dio i predmet objave kao i sam izvještaj, odgovor je DA, obrazloženje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sastavni je dio i predmet objave kao i sam izvještaj.

Kao što je u samom pitanju navedeno da obrazloženje ponekad ima popriličan broj stranica, ovdje treba istaći da bi bilo dobro da se iz obrazloženja izvještaja o izvršenju financijskih planova proračunskih korisnika napravi sažetak obrazloženja izvještaja o izvršenju proračuna jer puno stranica obrazloženja ne znači nužno da je obrazloženje dobro.

Naknada za neiskorišteni godišnji odmor državnoj službenici

Pitanje: Molimo savjet vezano za isplatu naknade za neiskorišteni godišnji odmor državnoj službenici kojoj je temeljem rješenja o pravu na invalidsku mirovinu prestala državna služba s danom 13.08.2023. godine, a kojoj smo do pravomoćnosti rješenja isplaćivali naknadu pla-

će prema članku 95. Zakona o radu, te naknadu plaće za bolovanje i godišnji odmor počevši od srpnja 2021. godine. Koji prosjek uzeti u obzir kod izračuna naknade za godišnji odmor da li prosjek prije početka bolovanja od srpnja 2021. godine ili izračun naknade u visini kao da je radila u redovnom radnom vremenu prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je dostavljeno pravomoćno rješenje u kolovozu 2023.

Odgovor: U odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike nije izričito propisan način utvrđivanja naknade za neiskorišteni godišnji odmor, no budući da se ta naknada utvrđuje na isti način kao i naknada za godišnji odmor, upućujemo na njegove odredbe kojima se uređuje naknada plaće za godišnji odmor.

Članak 14. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, propisuje, tako, da se za vrijeme korištenja godišnjeg odmora službeniku i namješteniku isplaćuje naknada plaće u visini njegove prosječne mjesečne plaće ostvarene u tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojem koristi godišnji odmor (uračunavajući sva primanja u novcu i naravi koja predstavljaju naknadu za rad) ili u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu, ovisno o tome što je za službenika i namještenika povoljnije. Pod ostvarenim plaćama u prethodna tri mjeseca smatraju se plaće ostvarene za rad u tri mjeseca koja prethode mjesecu korištenja godišnjeg odmora. Ako je u prethodna tri mjeseca službenik i namještenik za dio razdoblja ili za cijelo razdoblje **ostvario pravo na naknadu plaće, tada mu se za to vrijeme obračunava naknada plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu.**

Na isti način utvrđivanje naknade za godišnji odmor, u slučaju kada zaposlenik nije radio cijelo razdoblje ili dio razdoblja od kojega se utvrđuje naknada plaće, tumači i Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (vidjeti stajalište od 21. 2. 2023. godine, dostupno na <https://uznr.mrms.hr/naknada-place-za-vrijeme-godisnjeg-odmora/>).

Slijedom navedenih odredbi, državnoj službenici kojoj je temeljem rješenja o pravu na invalidsku mirovinu prestala državna služba s danom 13. 08. 2023. godine, a kojoj ste do pravomoćnosti rješenja isplaćivali naknadu plaće prema članku 95. Zakona o radu, te naknadu plaće za bolovanje i godišnji odmor, naknadu plaće za neiskorišteni godišnji odmor utvrđujete u visini kao da je radila u redovnom radnom vremenu (u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojemu joj je prestao radni odnos).

Ovrha na otpremnini

Pitanje: *Zaposlenica koja je bila na dugotrajnom bolovanju odlazi u starosnu mirovinu. Trebali bismo joj isplatiti otpremninu, a ista ima otvoren zaštićeni račun. Da li je otpremnina u određenom dijelu zaštićena, da se može isplatiti na zaštićeni račun, ili u cijelosti ide na redovan tekući račun?*

Odgovor: Primanja izuzeta od ovrhe u cijelosti ili u određenom dijelu utvrđena su odredbama članka 172. i 173. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 112/12. – 114/22.).

U članku 172. su, tako, navedena pojedina materijalna prava zaposlenih koja ne podliježu oporezivanju **do neoporezivih iznosa** utvrđenih propisima o oporezivanju dohotka (na primjer, naknada troškova za službeno putovanje i naknada troškova prijevoza na posao i s posla; dnevnice za službena putovanja u tuzemstvu i inozemstvu, dnevnice za rad na terenu u tuzemstvu i inozemstvu i dnevnice za službene putovanja *per diem* koje se radnicima isplaćuju iz proračuna Europske unije; pomorski dodatak i pomorski dodatak na brodovima međunarodne plovidbe; dar za djetu do 15. godine života i potpore za novorođenčce; potpore zbog invalidnosti radnika i neprekidnog bolovanja radnika duljeg od 90 dana, potpore za slučaj smrti radnika i smrti člana uže obitelji radnika; novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane radnika, prigodne nagrade kao, na primjer, božićnica, naknada za godišnji odmor i sl., novčane nagrade za radne rezultate i drugi oblici dodatnog nagrađivanja radnika, nagrade radnicima za navršene godine radnog staža). U pobrojanim primanjima nisu navedene otpremnine (zbog odlaska u mirovinu odnosno zbog otkaza ugovora o radu) pa se iste, sukladno članku 172. Ovršnog zakona ne mogu isplatiti na zaštićeni račun zaposlenika već se u cijelosti isplaćuju na redovan tekući račun.

Pri isplati otpremnine zbog odlaska u mirovinu se ne mogu primijeniti niti odredbe članka 173. Ovršnog zakona koje propisuju ograničenja ovrhe pri isplati plaće i naknade plaće (naime, otpremnina nije niti plaća niti drugo stalno novčano primanje zaposlenog koje obuhvaća ograničenje ovrhe u ovom članku Ovršnog zakona).

Jubilarna nagrada u JLS

Pitanje: *Planiramo isplatiti jubilarne nagrade zaposleniku za navršених 5 godina neprekidnog rada u općini. Pravilnikom o unutarnjem redu Općine određeno je da službeniku pripada pravo na isplatu jubilarne nagrade za neprekidnu službu odnosno rad u općini. Da li za obračun jubilarne nagrade zaposleniku trebamo uzeti u obzir proračunsku osnovicu kako je navedeno u našem Pravilniku ili se držati propisanog iznosa Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike?*

Odgovor: Materijalna prava zaposlenih se uređuju u pojedinom izvoru radnog prava – u kolektivnom ugovoru, u pravilniku o radu, ugovoru o radu ili nekom drugom aktu poslodavca. Vaša jedinica lokalne samouprave ta prava uređuje u Pravilniku o radu u Jedinostvenom upravnom

odjelu Općine Krnjak pa poslodavca, stoga, pri utvrđivanju prava na jubilarnu nagradu obvezuju njegove odredbe, a ne odredbe Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike. Naime, Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike se odnosi na zaposlene u državnoj službi, a ne i na zaposlene u jedinicama lokalne samouprave. Napominjemo da pojedine jedinice lokalne samouprave u svojim aktima, kojima se uređuju pitanja iz radnog odnosa, propisuju da se materijalna prava zaposlenih uređuju na način kako je to utvrđeno za državne službenike i namještenike, pa tada pri isplati pojedinog materijalnog prava postupaju sukladno Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike. Međutim, Općina je donijela svoj Pravilnik o radu kojim je uredila, između ostaloga, i materijalna prava zaposlenih pa ćete pri isplati jubilarne nagrade postupiti sukladno njegovom članku 44. u kojemu je navedeno da zaposleniku pripada pravo na isplatu jubilarne nagrade u **visini jedne proračunske osnovice** kada navršši 5 godina neprekidne službe odnosno rada u Općini i njenim pravnim prednicima (napominjemo da je odredbama 48. vašeg Pravilnika navedeno da je navedeni iznos utvrđen u **neto iznosu**). Kako Pravilnik o porezu na dohodak ne propisuje mogućnost neoporezive isplate nagrade za navršених 5 godina radnoga staža, ukupan iznos jubilarne nagrade podliježe obvezi plaćanja doprinosa, poreza na dohodak i prireza, pa ste stoga pri isplati dužni njen iznos preračunati na bruto svotu.

Troškovi školovanja radnika

Pitanje: *Namjeravamo uputiti jednog zaposlenog radnika na prekvalifikaciju za zanimanje vatrogasac u školu u Zagrebu. Platit ćemo školarinu, smještaj u Zagrebu u cijelosti i trošak prehrane do iznosa 132,73 EUR mjesečno, a temeljem računa koje će biti ispostavljeni odnosno glasiti će na našu ustanovu. Je li ispravno troškove školarine i smještaja knjižiti na 32132 - Stručno usavršavanje zaposlenika - Tečajevi i stručni ispiti, a trošak prehrane na 31219 - Ostali navedeni rashodi za zaposlene? Što od navedenog treba iskazati kroz JOPPD obrazac?*

Odgovor: Troškovi školovanja i stručnog usavršavanja se ne iskazuju u obrascu JOPPD sukladno odredbi članka 78. stavka 1. točke 17. Pravilnika o porezu na dohodak kojom je propisano da se navedeni obrazac ne podnosi, između ostaloga, za primitke koji se ne smatraju dohotkom odnosno na koje se ne plaća porez na dohodak, a koji nisu navedeni u prilogu 4. Obrasca JOPPD (u prilogu 4. se navode šifre neoporezivih primitaka odnosno primitaka koji se ne smatraju dohotkom, a u njemu nisu navedeni troškovi školovanja i stručnog usavršavanja).

Napominjemo da se troškovima školovanja i stručnog usavršavanja smatraju plaćene školarine, naknade za tečajeve, seminare, specijalizacije, konferencije, kongrese te izdaci za nabavu knjiga, udžbenika, priručnika, skripata i druge literature u papirnatom ili elektroničkom obliku, a ako se obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili uobičajenog boravišta radnika, izdacima školovanja i stručnog usavršavanja se smatraju i troškovi

prijevoza prilikom upućivanja na i povratka s obrazovanja i izobrazbe, i to sredstvima javnog prijevoza, te troškovi smještaja do visine stvarnih izdataka. U slučajevima kada seminar, savjetovanje i izobrazba ne traje dulje od sedam dana, navedenim se izdacima smatraju i dnevnice do propisanih neoporezivih iznosa, te naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe. Trošak prehrane nije, dakle, posebno naveden kao trošak školovanja i stručnog usavršavanja već se može radniku nadoknaditi samo kao sastavni dio dnevnice (koja, prije svega, služi za podmirenje troškova hrane i pića), ali isključivo u slučaju školovanja i stručnog usavršavanja koje traje do 7 dana (tada se, naime, dnevnicu smatra sastavnim dijelom troškova školovanja i stručnog usavršavanja).

Ako je radnik bio na stručnom usavršavanju dužem od 7 dana, tada mu se ne može neoporezivo isplatiti dnevnicu, odnosno trošak prehrane se ne smatra sastavnim dijelom troška stručnog usavršavanja. Međutim, kako je radnik u radnom odnosu kod poslodavca, tijekom školovanja ima pravo na nadoknađivanje troškova prehrane na teret poslodavca ili u paušalnom novčanom iznosu koji ne podliježe oporezivanju do visine 66,37 eura mjesečno ili poslodavac može podmiriti troškove prehrane na temelju vjerodostojne dokumentacije koja glasi na njega, do visine 132,73 eura mjesečno.

Kako se u upitu navodi da će poslodavac, na temelju računa koji će mu biti ispostavljen, bezgotovinski podmiriti račun za prehranu u iznosu od 132,73 eura (koliko iznosi i neoporezivi mjesečni iznos troška prehrane na temelju vjerodostojne dokumentacije pa pretpostavljamo da, osim navedenog iznosa, poslodavac neće u istom mjesecu imati i troškove prehrane radnika za razdoblje kada nije na stručnom osposobljavanju), navedeni iznos se evidentira u obrascu JOPPD uz navođenje oznake neoporezivog primitka 66 i dostavlja nadležnoj ispostavi Porezne uprave 15 dana po isteku mjeseca u kojemu je navedeni trošak nastao.

Budući se radi o prekvalifikaciji, školarina se knjiži na 37215 Stipendije i školarine. Trošak prehrane i smještaja knjižite na 31219 jer se ne radi o službenom putovanju.

Umanjenje dnevnica

Pitanje: *Djelatnicima imaju pravo na pola dnevnice u iznosu od 13,28 eura, no isto tako su imali jedan uključeni obrok na teret poslodavca. Molim vas informaciju da li ide umanjeње dnevnice bez obzira što imaju pravo samo na pola dnevnice?*

Odgovor: Pravo zaposlenika na isplatu dnevnica za službeno putovanje te uvjeti za njihov obračun i isplatu utvrđuju se u izvorima radnog prava koji obvezuju poslodavca – u kolektivnom ugovoru, pravilniku o radu, ugovoru o radu ili drugom aktu pa vas, stoga, upućujemo da provjerite kako je navedena materija uređena u izvorima radnog prava koji obvezuju županiju.

Nakon što se, u skladu s odredbama izvora radnog prava koji vas obvezuje, utvrdi način obračuna i pripadajući iznos dnevnice, potrebno je provjeriti može li se dobiveni iznos dnevnice

u cijelosti isplatiti neoporezivo ili određeni iznos podliježe oporezivanju jer premašuje iznos koji se, prema propisima o oporezivanju dohotka, može isplatiti neoporezivo.

U upitu navodite da zaposlenik ima pravo na pola dnevnice u iznosu od 13,28 eura, a za službeno putovanje u tuzemstvu koje je trajalo više od 8 a manje od 12 sati (dakle, iznos dnevnice utvrđen u izvoru radnog prava istovjetan je neoporezivom iznosu dnevnice iz članka 7. stavka 2. točke 20. Pravilnika o porezu na dohodak) i da mu je osiguran jedan obrok na teret poslodavca. U tom se slučaju, prema odredbama članka 7. stavka 13. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 56/23.), **neoporeziv iznos dnevnice** za službeno putovanje u tuzemstvu iz stavka 2. red. br. 20. istoga članka Pravilnika koji se isplaćuje u novcu (iznos dnevnice za službeno putovanje koje traje više od 8, a manje od 12 sati dnevno, tj. „pola” dnevnice) umanjuje za 30 % ako je osiguran jedan obrok (ili ručak ili večera) odnosno za 60 % ako su osigurana oba obroka (i ručak i večera) na teret poslodavca.

Dakle, u slučaju koji navodite u upitu, zaposleniku koji je na službenom putovanju u tuzemstvu proveo više od 8 a manje od 12 sati dnevno i osiguran mu je jedan obrok na teret poslodavca, može se **neoporezivo** isplatiti iznos od 9,30 eura (pola dnevnice u iznosu od 13,28 eura umanjeno za 30 %). Napominjemo da je navedeni iznos utvrđen prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak kao neoporeziv iznos, a da u izvoru radnoga prava koji obvezuje poslodavca može biti utvrđeno drugačije - na primjer, ako u izvoru radnog prava koji obvezuje poslodavca nije propisana obveza umanjeња dnevnice u slučaju kada je zaposleniku osigurana prehrana na teret poslodavca, pa poslodavac radniku koji je na službenom putovanju proveo više od 8, a manje od 12 sati, isplaćuje iznos utvrđen za pola dnevnice bez umanjeња (tj. isplaćuje mu 13,28 eura), tada se razlika između neoporezivog iznosa i isplaćenog iznosa dnevnice u poreznom smislu smatra plaćom i podliježe oporezivanju (tj. oporezivanju bi tada, uz navedene pretpostavke, podlijegao iznos od 3,98 eura).

Korištenje službenog vozila za prijevoz na posao/s posla

Pitanje: *Zaposlenik koristi službeni automobil za dolazak na posao i odlazak s posla. Ne isplaćuje mu se naknada za prijevoz na koju ima pravo. Radi li se ovdje o plaći naravi, korištenju službenog vozila u poslovne svrhe ili nešto treće?*

Odgovor: Načelno, to je plaća u naravi pa treba utvrditi tržišnu vrijednost primitka u naravi (1 % nabavne vrijednosti automobila ili 20 % mjesečne rate za operativni namj). Međutim, od tako utvrđenog iznosa plaće u naravi može se odbiti iznos neoporezive naknade za dolazak na posao i s posla (u visini mjesečne ili pojedinačne karte) pa se samo razlika koja premašuje neoporeziv iznos naknade za dolazak na posao i povratak s posla tada smatra plaćom u naravi (iznos razlike treba preračunati na bruto svotu i platiti doprinose, porez i prirez). Na navedeni se način izjasnila Porezna uprava u mišljenju: MF, klasa: 121-05/06-01/15, ur. broj: 513-07-21-01/06-2, od 9. listopada 2006.